

Sygn. akt VII Kz 427/16

POSTANOWIENIE

Dnia 29 września 2016r.

Sąd Okręgowy w Częstochowie - VII Wydział Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący: SSO Jerzy Pukas

Protokolant: Kamila Pawłowska

przy udziale Prokuratora Okręgowego Prokuratury Okręgowej w Częstochowie Elżbiety Funiok

po rozpoznaniu w sprawie przeciwko:

1. **A. J. (J.)**, urodz. (...) w S.,

2. **W. B.**, urodz. (...) w W.,

oskarżonych subsydiarnym aktem oskarżenia o przestępstwo z art. 158 § 1 k.k.

zażalenia wniesionego w dniu 21 czerwca 2016r. przez pełnomocnika oskarżyciela subsydiarnego

na postanowienie Sądu Rejonowego w Częstochowie

z dnia 9 czerwca 2016r., sygn. akt IV K 237/16

w przedmiocie umorzenia postępowania

na podstawie art. 437 §1 k.p.k.

zw. z art. 1 §2 k.k.w.

postanawia:

1. zmienić zaskarżone postanowienie w zakresie orzeczenia o wydatkach, zawarte w jego pkt 2 w ten sposób, że na podstawie art. 632a k.p.k. w zw. z art. 640 k.p.k. kosztami postępowania obciążyć Skarb Państwa i zwrócić B. T. uiszczoną przez niego przy wnoszeniu subsydiarnego aktu oskarżenia zryczałtowaną równowartość wydatków w kwocie 300(trzysta) złotych;

2. w pozostałej części zaskarżone postanowienie utrzymać w mocy.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Rejonowy w Częstochowie na podstawie art. 17 § 1 pkt.9 k.p.k. i art. art.632 pkt 1 k.p.k. umorzył postępowanie przeciwko A. J. i W. B., oskarżonym o czyn z art. 158 § 1 k.k., z uwagi na brak skargi uprawnionego oskarżyciela, obciążając oskarżyciela subsydiarnego A. T. wydatkami postępowania.

Postanowienie to zaskarżył pełnomocnik oskarżyciela subsydiarnego w całości, zarzucając mu obrazę przepisów postępowania, która miała istotny wpływ na treść wydanego orzeczenia tj. art. 55 § 1 k.p.k. poprzez bezzasadne przyjęcia, iż wniesiony subsydiarny akt oskarżenia należy umorzyć przed wyznaczeniem rozprawy podczas, gdy okoliczności sprawy oraz ratio legis tego przepisu prowadzą do wniosku, że koniecznym było przeprowadzenie postępowania dowodowego, które pozwoliłoby na rzetelne rozpatrzenie sprawy.

W konkluzji skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy do dalszego prowadzenia Sądowi I – ej instancji.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Wniesione zażalenie okazało się bezzasadne.

Na wstępie podnieść należy, że mimo, iż na posiedzeniu pełnomocnik oskarżyciela subsydiarnego oświadczył, że w sprawie IV K 269/16 wniesiony został w istocie nowy subsydiarny akt oskarżenia, aczkolwiek nie zostało to wyartykułowane ani w piśmie przewodnim, ani w postępowaniu przed Sądem Rejonowym, brak jest jakichkolwiek podstaw do tego aby tę argumentację podzielić. Jak słusznie pełnomocnik zauważył w żaden sposób podmiot fachowy, a takim jest pełnomocnik oskarżyciela subsydiarnego, nie wyartykułował, że w sprawie IV K 269/16 wnosi nowy akt oskarżenia.

W tej sytuacji Sąd Rejonowy trafnie umorzył postępowanie w niniejszej sprawie z uwagi na brak skargi uprawnionego oskarżyciela.

Do wyrażenia tego słusznego stanowiska doszło w takim oto stanie faktycznym:

W wyniku zawiadomienia o przestępstwie złożonego w kwietniu 2014 r. przez pokrzywdzonego B. T., wszczęte zostało postanowieniem z dnia 6 października 2014r. przez Komisariat Policji we W. dochodzenie, w sprawie pobicia B. T. w dniu 20 kwietnia 2014r. w miejscowości W. przez A. J. i W. B., tj. o przestępstwo określone w art. 158 § 1 k.k. (k. 49 akt dochodzenia).

Ten sam Komisariat Policji we W. postanowieniem z dnia 12 grudnia 2014r., na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. postępowanie to umorzył in rem, wobec braku ustawowych znamion czynu zabronionego. Postanowienie to zostało zatwierdzone przez Prokuratora w dniu 15 grudnia 2014r. (k. 85 akt dochodzenia).

Sąd Rejonowy w Częstochowie postanowieniem z dnia 6 października 2015r. (k. 102-103 dochodzenia), po rozpoznaniu zażalenia wniesionego przez pełnomocnika pokrzywdzonego B. T., uchylił zaskarżone postanowienie, nakazując uzupełnienie materiału dowodowego we wskazanym przez Sąd zakresie.

Postanowieniem z dnia 7 marca 2016r. (k. 126 akt dochodzeniowych) Komisariat Policji we W. ponownie umorzył dochodzenie w fazie in rem na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k.

Postanowienie to nie zostało zatwierdzone przez Prokuratora (k. 126 akt dochodzeniowych), natomiast jego odpis doręczony został w dniu 15 marca 2016r. pełnomocnikowi pokrzywdzonego (k.127 akt dochodzeniowych), a dzień wcześniej pokrzywdzonemu (k. 128 akt dochodzeniowych).

Postanowieniem z dnia 1 kwietnia 2016r. (k. 125 akt dochodzeniowych), Prokurator na podstawie art. 327 § 1 k.p.k. i art. 326 § 1 i 2 k.p.k. podjął postępowanie w niniejszej sprawie, której nadano nowy numer - 2 ds. 1189/15, czego konsekwencją było uchylenie decyzji Komisariatu Policji we W. z dnia 7 marca 2016r. Odpis tego postanowienia został doręczony pokrzywdzonemu i jego pełnomocnikowi w dniu 7 kwietnia 2016r. (k. 131 i 132 akt dochodzeniowych),

Dzień wcześniej, bo 6 kwietnia 2016r. (data wpływu) do Sądu Rejonowego wpłynął subsydiarny akt oskarżenia przeciwko A. J. i W. B. o przestępstwo z art. 158 § 1 k.k., inicjując niniejsze postępowanie.

Natomiast w dniu 21 kwietnia 2016r. (data wpływu, k. 11 akt) Prokurator skierował do Sądu Rejonowego pismo, w którym wniósł o umorzenie postępowania, wskazując na podjęcie na nowo postępowania w niniejszej sprawie i uchylenie decyzji KP we W. i doręczenie odpisu tego postanowienia pokrzywdzonemu i jego pełnomocnikowi w dniu 7 kwietnia 2016r.

Prokurator wskazał też, że w dniu 7 kwietnia 2016r. KP we W. wydał nowe postanowienie o umorzeniu dochodzenia i jego odpis doręczył stronom, a postanowienie to jest nieprawomocne.

Jak wynika z przedstawionego wyżej stanu faktycznego, do podjęcia przez Prokuratora postępowania na podstawie art. 327 § 1 k.p.k. doszło przed wniesieniem przez pełnomocnika pokrzywdzonego subsydiarnego aktu oskarżenia, co nastąpiło w dniu 6 kwietnia 2016r., natomiast postanowienie o podjęciu postępowania wydane zostało w dniu 1 kwietnia 2016r.

W zaistniałym układzie faktycznym i procesowym stwierdzić należy, że Sąd I – ej Instancji prawidłowo uznał, że zaistniała negatywna przesłanka procesowa w postaci braku skargi uprawnionego oskarżyciela, bowiem ***zastosowanie art. 327 i 328 k.p.k.] jest możliwe do chwili wniesienia przez pokrzywdzonego aktu oskarżenia, które powoduje powstanie stanu zawisłości sprawy. W wypadku jednak, gdy postępowanie zostanie na podstawie tych przepisów podjęte lub wznowione, pokrzywdzony traci swoje uprawnienie.***

W tej sytuacji zaskarżone postanowienie w zakresie umorzenia postępowania z uwagi na brak uprawnionego oskarżyciela należało utrzymać w mocy.

Natomiast ***Sąd Okręgowy*** na podstawie art. 632a k.p.k. w zw. z art. 640 k.p.k. kosztami postępowania obciążył Skarb Państwa, nakazując zwrócić B. T. uiszczoną przez niego przy wnoszeniu subsydiarnego aktu oskarżenia zryczałtowaną równowartość wydatków w kwocie 300(trzysta) złotych, bowiem utrzymanie w tym zakresie zaskarżonego postanowienia byłoby niesprawiedliwe, gdyż do umorzenia postępowania doszło w sposób niezawiniony przez pokrzywdzonego, który wnosząc subsydiarny akt oskarżenia w dniu 6 kwietnia 2016r. nie miał wiedzy o tym, że Prokurator w dniu 1 kwietnia podjął na nowo postępowanie w tej sprawie w trybie art. 327 k.p.k. bowiem odpis tego postanowienia otrzymał w dniu 7 kwietnia 2016r., a zatem już po złożeniu aktu oskarżenia do Sądu.

Z uwagi na fakt, że Prokurator w dniu 7 kwietnia 2016r. wydał postanowienie o o umorzeniu dochodzenia z uwagi na brak ustawowych znamion czynu zabronionego, w ocenie Sądu Okręgowego postanowienie to należy traktować nie jako drugie, lecz jako pierwsze orzeczenie o umorzeniu postępowania, na które pokrzywdzonemu przysługuje zażalenie do Sądu Rejonowego, a z uwagi na sekwencję zdarzeń, jakie w niniejszej sprawie miały miejsce, w przypadku upływu terminu do wniesienia zażalenia na to postanowienie wydane przez Prokuratora w dniu 7 kwietnia 2016r., w pełni uzasadnionym będzie wniosek o przywrócenie terminu do wniesienia takiego zażalenia.

W tym stanie rzeczy, w oparciu o powołane wyżej przepisy, orzeczono jak wyżej.